

За що ж боролись ми з ляхами?
За що ми різались з ордами?
За що скородили списами
Московські ребра? Засівали,
І рудою поливали
І шаблями скородили
Що ж на ниві уродилось??!
Уродилась рута... рута...

Тарас ШЕВЧЕНКО

40 (455)
3 жовтня 2013 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друку – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://ua.prosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ПИЛЬНУЙ, УКРАЇНЦЮ, ПИЛЬНУЙ!

Роздумуючи над подіями останніх днів, пов'язаними зі звинуваченнями українців у фашизмі, колабораціонізмі й втворення з України якогось монстра, все більше переконуєшся, що все це давно задумана не в Україні і «тихою сапою» п'ятої колони реалізовувана спецоперація. І почалась вона не сьогодні і не вчора...

Пригадуєте 2004-ий... Всенародно підтримуваний кандидат Віктор Ющенко приїжджає в Донецьк. І його зустрічають білборди, на яких він зображений у формі есесівського офіцера. Цей антипіархид, зрозуміло, був придуманий у хворих головах російських політехнологів, які організовували й обслуговували президентську виборчу кампанію суперника Ющенко – Януковича. З якого б то дива сина радянського солдата, який воював на фронті, і колишнього солдата-прикордонника (а тих, кому довіряли охороняти кордон, КДБ перевіряло особливо ретельно) враз звинуватили у фашизмі?

Гадали, що виборець кльоне на цей гачок з ідеологічною отрутою. Не кльонув. Але ідея не вмерла. Вона жевріла трутизною, час від часу спалахуючи політичними ярликами. Спочатку комуністи і регіонали витворили ярлик «нашисти», а потім уже й «фашисти». До яких зарахували, звичайно, українських патріотів, які на своїй землі боролись із окупантами усіх мастей. Ті ж регіонали і комуністи, як за помахом диригентської палички, швидко порозумілися й поєдналися в оцінці подій на Волині воєнного 1943-го заявою 148-ми. Польських шовіністів без роздумів підтримала, а то й спонукала, п'ята колони. Зрозуміло, за командою Кремля. І аби цей антиукраїнський шабаш виглядав пристойно і ініціативи тих же промосковських політиків, почався показний антифашистський рух.

А щоб цей вогонь горів, потрібно підкидати як не дрова, то хоч би хмиз. І за справу взялися два «антифашисти» – харківський обласний очільник М. Добкін і міський голова Г. Кернес. Й нагода знайшлася: меморіальна дошка видатному українському вченому-лінгвісту, історикові літератури, лауреату Шевченківської премії, професору Гарвардського і Колумбійського університетів Юрію Шевельову. Звинуватили його у поплічництві фашизму. Не встигли депутати Харківської міськради (напевно, всі «антифашисти») проголосувати за зняття дошки, як тут же біля неї під об'єктивом телекамери з'явилися люди з ломом і сокирою, які з насолодою розбивали нашу пам'ять.

Дивлячись на це, згадалась хроніка 20–30-их років минулого століття, у якій з таким же натхненням і ненавистю комуністи зносили хрести із храмів і нищили ікони. А ще згадався вислів великого Уїнстона Черчіля: наступні фашисти будуть називати себе антифашистами. Ніби про нинішню Україну.

Але на цьому «антифашистський» наступ на українців не закінчився. Щоправда, продовжився вже на спортивному фронті: ФІФА звинуватила футбольних уболівальників у проявах фашизму і дискваліфікувала львівську «Арену» до 2018 року, а збірну України – грати матч із Польщею без уболівальників. А все через червоно-чорні прапори ОУН-УПА й портрети С. Бандери й Р. Шухевича. Отакої... І дивно, весь цей «антифашистський» антиукраїнський шабаш збігся з наближенням історичного моменту – підписання угоди про асоціацію з ЄС. До європейців буквально волають: «Схаменіться! Як же ви можете дружити із цим фашистським монстром, та ще й запрошувати у Євросоюз?!»

Ось так змусяються з народу, який після століть окупації нарешті добився Незалежності. Але, як бачимо, колишні окупанти не вгамувались. І нам ще належить свою волю відстояти й утвердити назавжди. Отож пильнуй, українцю, пильнуй.

Богдан ВІВЧАР

ПОЗИЦІЯ

МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ — БУТИ НЕЗАЛЕЖНОЮ В КОЛІ ВІЛЬНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ НАРОДІВ

Глави Церков і релігійних організацій звернулися до українського народу з приводу європейської інтеграції України.

У документі зазначено, що «від давніх часів український народ був частиною європейського цивілізаційного простору. Узв'язку з Європою, її духовною, культурною, освітньою, правовою традицією будувалося наше суспільне і державне життя.

Зараз Україна стоїть перед вибором шляху подальшого розвитку. На переконання духовних пастирів, майбутнє України природно обумовлене нашим історичним корінням – бути незалежною державою в колі вільних європейських народів.

Переконані, що цей вибір не є і не може вважатися протиставленням України нашому історичному сусідові – Росії. Адже її державність, історія та культура теж тісно пов'язані з Європою. Сподіваємося, що російський народ і держава визнаватимуть

і поважатимуть право України як незалежної держави обирати власний шлях у майбутнє – так само, як Україна визнає і поважає незалежність і суверенітет Російської Федерації.

Цілком зрозуміло, що сучасна об'єднана Європа має не лише здобутки. Чимало в ній того, що потребує змін чи виправлення – так само, як і наш власний український дім. Традиційні релігійні, культурні, сімейні та моральні цінності, на яких століттями ґрунтувалося життя народів Європи, – дорогоцінний скарб, який ми повинні цінувати, спільно берегти, захищати і примножувати. Ми будемо молитися, щоби Всевишній дав мудрість і правителям, і всьому народу, та допоміг зробити правильний вибір. До такої молитви закликаємо і всіх наших вірних», мовиться у зверненні.

Його підписали Патріарх ФІЛАРЕТ (Денисенко), Предстоятель Української

Православної Церкви Київського патріархату; Митрополит ВОЛОДИМИР (Сабодан), Предстоятель Української Православної Церкви; Верховний архієпископ СВЯТОСЛАВ (Шевчук), Отець і глава Української Греко-Католицької Церкви; В'ячеслав НЕСТЕРУК, голова Всеукраїнського Союзу об'єднаних євангельських християн-баптистів; Михайло ПАНОЧКО, старший єпископ Церкви християн віри євангельської України; архієпископ Петро МАЛЬЧУК, глава Комісії з питань відносин між державою і Церквою Римо-Католицької Церкви в Україні; В'ячеслав ГОРПИНЧУК, єпископ Української лютеранської Церкви; Уланд ШПАЛІНГЕР, єпископ Німецької євангелічно-лютеранської Церкви України; Яків ДОВ БЛАЙХ, головний рабин Києва та України Об'єднання єврейських релігійних організацій України; Муфті АХМЕД ТАМІМ, голова Духовного управління мусульман України.

ІСТОРІЯ І Я

ГАЛИЧ ШАНУВАВСЯ

Своє 1115-річчя відзначив старовинний Галич – столиця давньої Української держави. З нагоди урочистої події у неділю зранку в Галицьких храмах відслужили Святу Літургію. Святкування продовжилося на Майдані Різдва, де була виставка квітів «Найкращі квіти на землі даруєм, Галиче, тобі», творів Малої академії народних ремесел, Галицького районного центру дитячої та юнацької творчості, загальноосвітніх навчальних закладів.

У приміщенні міської ради відбулося погашення святкової поштової марки, яку до урочистостей випустила «Укрпошта».

Вітали зі 1115-річчям мешканців і гостей Галича, який колись був столицею Галицько-Волинського князівства, на урочистому віні представники влади, представники делегацій з Німеччини, Польщі, гості з Донецчини, народні депутати, письменники, священнослужителі, громадські діячі.

«Ваше місто має багатовікову історію, – йшлося у вітальній листівці Кабінету Міністрів України, яку зачитував заступник

ШАНОВНІ КРАЯНИ!

ДОРОГІ ПРОСВІТАНИ!

з 1 жовтня 2013 р.

починається передплата
на наступний рік на газету
«ГАЛИЦЬКА
ПРОСВІТА».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ

(без оплати оформлення):

на місяць – 4,30 грн.,

на півроку – 25,80 грн.,

на рік – 51,60 грн.

міністра культури України Віктор Балурко. – Тут утверджували українську державність славні лицарі Ярослава Осмомисла, князя Романа, короля Данила, завдяки яким Галицько-Волинське князівство стало рівноправною європейською державою. На вас, сучасних мешканців древнього міста, лежить величезна відповідальність – зберегти його. Важливо не лише шанувати історію, традиції, багатство історичних пам'яток, але й дбати про гідне майбутнє Галича, відроджуючи його економічний, культурний і туристичний потенціал».

А перед тим на науково-практичній конференції голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк запропонував створити організаційний комітет «з відтворення історичної справедливості міста». «Цей організаційний комітет повинен напрацювати великий план реконструкції Галицької землі, – наголосив М. Вишиванюк. – Такий план – робота не одного дня. Дай Боже, щоб ми з ним впровадили до 1125-річчя міста. На початку грудня проведемо перші громадські слухання, щоб врахувати всі побажання, знання, моменти, щоб ми Галич відтворили в усій красі».

В очікуванні добрих перетворень древнє місто надихає людей творчої праці. У розмові з журналістами відомо письменниця Марія Матіос, яка теж завітала на свято, зізналася – наступну книгу писатиме лише в Галичі. «Тут такі поклади історії, як сьогодні сказав Владика, з яких треба здмухувати пилюку і докопуватися правди, – сказала письменниця. – Бо історії ніколи не буває забагато, так само, як правди».

Удень святкувань історичне минуле і сучасність славного міста на Дністрі оспівували й учасники VIII Галицької хорової академії.

Урочистості тривали до пізнього вечора й закінчилися святковим феєрверком.

Н. К.

ОГОЛОШЕННЯ

Кожної першої суботи місяця о 17.45 запрошуємо послухати 15-хвилинний просвітанський вісник «Дзвони Просвіти» на обласному радіо.

Щосуботи о 22.00 на хвилі 72.02 «FM-Карпати» у програмі «Український шлях» звучать півгодинні просвітанські передачі.

Автор і ведуча – Михайлина Боднар.

АКЦІЇ

ТРЕТІЙ ПОХІД

У Луганську біля пам'ятника Тарасу Шевченку завершився Третій піший похід, який пройшов у рамках Всеукраїнської акції «Січовий шлях Просвіти».

Мандрівних просвітян Олега Ткаченка та Михайла Мішина біля пам'ятника Тарасу Шевченкові зустрічали луганчани на чолі з Дорою Тимошевською, відповідальним секретарем Луганського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта».

На зустрічі з активом у одному з приміщень на базі нещодавно збудованого та освяченого митрополитом Філаретом Свято-Троїцького кафедрального собору Олег Ткаченко домовив про пройдений шлях, про акцію «Січовий шлях Просвіти», Армію порядку та про започаткований просвітянський рух «Мандрівний просвітянин». «Кожен просвітянин за покликом нації зобов'язаний іти в люди, у міста й села України, збираючи фольклор, інформацію про рідний край та сучасний стан українства. При цьому вселяти надію у серця українців, нагадуючи про давні 145-річні традиції просвітицтва, про 200-річчя Пророка Тараса Шевченка та про невмирущий дух Запорізької Січі під гаслом: «Ми всі – українці, це – наша земля», «Утвердимо в Україні порядок і справедливість», формуючи мільйон добровольців до Армії порядку», – наголосив Олег Валентинович.

Основні висновки, до яких дійшли мандрівники: українців об'єднує і гуртує національна основа. Український дух присутній всюди і за доброї волі Української Нації цей дух повстане з новою силою та міццю «І оживе добра слава дідів наших», і навіки «потече сторіками» увесь непотріб із нашої землі, і повернеться порядок у нашу країну і запанує справедливість.

А Олег Ткаченко вже готується до четвертого походу навесні 2014-го, який буде зв'язаний з відкриттям пам'ятника Тарасу Шевченку в Запоріжжі, та п'ятого походу: «На прощу до Батька Тараса» у Канів. Він закликає просвітян і всіх українців теж прийти до Тараса.

Галина ЄГОРОВА

СТАТИ НА ЗАХИСТ ДЕРЖАВИ

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ДЕЛЕГАТИ ІХ з'їзду ВУТ «ПРОСВІТА» ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Дорогий український народе!

Делегати ІХ з'їзду ВУТ «Просвіта» висловлюють глибоку стурбованість із приводу загрозливих тенденцій руйнування основ української державності. Поведінка чинної влади свідчить про послідовне ігнорування нею основних українських національних засад. Складається враження, що гуманітарну політику в Українській державі здійснює не український, а російський уряд, адже в багатьох регіонах незалежної України послідовно нищать українську ідентичність, коли освітні заклади в Донецьку, Запоріжжі, Луганську, Одесі ігнорують державну мову, настирливо русифікують українську молодь.

Наші звернення до лідерів парламентської опозиції у Верховній Раді щодо негайного створення Народної Ради не почуті. Адже лише в єдності парламентської та позапарламентської опозиції можна відстояти національні інтереси України.

Делегати ІХ з'їзду вимагають негайного скасування антиконституційних законів про референдум і про засади державної мовної політики, що загрожують цілісності Української держави.

Останнім часом в Україні спостерігається активізація і злагоджена координація дій антидержавних проросійських організацій і партій «Русское единство», «Русский блок», «Родина» на чолі з Православною Церквою Московського патріархату за активної підтримки комуністів, які прагнуть втягти Україну в «руський мір» і до Митного союзу. Насправді йдеться про відтворення нового варіанту російської імперії, в якій Україна буде безправною, зденационалізованою губернією. Європейський вибір України – це природне повернення до спільного історичного європейського дому. Україна належить до кола європейської цивілізації. І в цьому пункті ми одночасно підтримуємо Президента України.

Шановні українці!

За всі роки незалежності Українська нація ще жодного разу не стояла так близько до втрати своєї ідентичності й національної державності.

Щоб протистояти русифікації, маємо повернутися до своїх національних витоків, до своєї мови і традицій, рішуче підтримати тих, хто виступає за українську Україну та європейський цивілізаційний вектор її розвитку:

ІХ з'їзд ВУТ «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка
закликає всіх громадян

стати на захист державного статусу української мови й національної державності; брати участь у діяльності структур постійно діючого Форуму, долучатися до діяльності громадських організацій, які ведуть повсякденну роботу, спрямовану на захист української мови та мовних прав українців; протидіяти деукраїнізації та радянизації в освітній, інформаційній, культурній сферах і насаджувати викривленої української історії в навчальних закладах України;

Вимагати від Президента України:

забезпечення негайного розгляду та ухвалення Закону України «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні»; звільнення з посад державних чиновників усіх рівнів, які зневажають державну українську мову й відмовляються від її використання під час виконання службових функцій; усунення з посади міністра освіти і науки України за антиукраїнську та антидержавну діяльність і притягнення його до кримінальної відповідальності за скоєні проти української нації злочини; скасування законів України «Про референдум» та «Про засади державної мовної політики»; виконання у повному обсязі державної цільової програми щодо забезпечення повноцінного функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України; застосування правоохоронними органами передбачених законодавством України заходів щодо припинення діяльності організацій і партій на території України, які несумісні з вимогами Конституції та законами України.

Про 200-річчя Шевченка

Наступний ювілейний рік Т. Г. Шевченка мусить стати роком торжества українського слова, слова українського генія в усіх ділянках національного життя і передовсім у теле- та радіопросторі України.

14 вересня 2013 р.

м. Київ

ПОЗИЦІЯ

ПОЛІТИЦІ — НЕ МІСЦЕ В СПОРТІ

ФІФА МАЄ КЕРУВАТИСЯ ПРИНЦИПАМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА І НЕ ЙТИ НА ПОВОДУ

В ПОЛІТИЧНО ЗААНґАЖОВАНИХ ОСІБ

ОУН (б) ВИМАГАЄ ПЕРЕГЛЯНУТИ ВЕРДИКТ ФІФА І ЗАКЛИКАЄ ПІДКЛЮЧИТИСЯ ДО ЦЬОГО ДЕРЖАВНУ ВЛАДУ

Ситуація з покаранням збірної України у вигляді ключового відбірного матчу Чемпіонату світу без глядачів, штраф для Федерації футболу України, п'ятирічна дискваліфікація «Арени Львів» за нібито використання «дискримінаційних» символів під час матчу Україна–Сан-Марино ударили по спортивному і міжнародному авторитетові України.

Попри те, що українська громадськість скерувала лист до ФІФА з обґрунтуванням необ'єктивності моніторингу організації «Футбол проти расизму в Європі», ця міжнародна футбольна інстанція все-таки винесла жорсткий вердикт, при цьому підійшла до цього питання поверхнево, не врахувавши норми європейського права. Внесені в моніторинг ФАРЕ символи українських націоналістів, постаті Шухевича і Бандери не відносяться до дискримінаційних символів і постатей з точки зору європейського правочинства.

Під час Нюрнберзького трибуналу, який давав оцінку й виносив вирок злочинам

нацизму та його організаторам, ОУН і УПА не були включені до переліку організацій та структур, що співпрацювали з гітлерівським режимом, отже, прив'язувати ці структури та їхніх керівників до нацизму з правової точки зору недоцільно. На міжнародному рівні в жодній державі світу не були на офіційному рівні засуджені дії ОУН і УПА, як не були засуджені Степан Бандера і Роман Шухевич. За українським законодавством керівників українського визвольного руху та структури ОУН і УПА визнали борцями за незалежність України. Це вказано в чинному нині Указі третього Президента України Віктора Ющенка.

Враховуючи, що ситуація із покаранням української футбольної спільноти наносить удар по іміджу України на міжнародній арені, справа набуває загальнонаціонального значення, в якій відстояти український інтерес стає не лише ділом громадськості, а й обов'язком державної влади.

РЕЗОНАНС: ТАК ДУМАЮ

Але журналіст у заголовку опустив слово «чомусь», яке промовив пан Євген. А з ним його ствердження, що «за кордоном українці геніальні, а вдома чомусь ледачі» викликає запитання, чому ж українці вдома ледачі? Тобто Президент СКУ стверджує, що вдома українці ледачі, але він не знає чому? Тому я намагатимусь дати йому, як і всім, хто так думає, просту відповідь. Бо неправильне розуміння і ствердження засвідчує і неправильну позицію, за якою – і відповідна дія. Хіба можливо в такому разі правильно радити, підтримувати, заперечувати, відвертати, застерігати, скеровувати?... Звичайно, ні!

ЗА КОРДОНОМ УКРАЇНЦІ
ГЕНІАЛЬНІ, А ВДОМА — ЛЕДАЧІ?..

Таким ствердженням президента Світового конгресу українців (СКУ) Євгена Чолія назване інтерв'ю, яке взяв у нього Юрій Грицик і опублікував у газеті «Експрес» за 29 серпня – 5 вересня 2013 р.

Так, пане Євгене, мене аж до болю в серці вразили ваші слова, бо в них ваша неправильна оцінка стосується не десятків, сотень чи тисяч, а мільйонів наших бідних братів і сестер – українців! А як глибоко переконалий, що ми, українці, всюди, як і всі люди у світі, однаково працювати й ледачі, залежно від умов та оплати праці, від яких залежить або заохота, або небажання до тієї конкретної праці. До того ж я засвідчує всім, що переважна більшість наших злидарів-українців на своїй рідній землі працюють значно важче, ніж будь-який інший народ розвинених країн світу. Так, ми десь на рівні відсталіх народів Азії, Африки чи Південної Америки. В цьому може переконалися будь-хто. Варто лише приїхати до нас навесні, влітку чи восени й спостерігати, як працюємо ми, українці, в полі... Зрештою, який ще народ у Європі в наш час так масово користується сапою, лопатою, вилами, граблями? А ми – від ранньої весни і до пізньої осені. До такої виснажливої праці, гадаю, сьогодні європейців і силою не примусив би.

Гадаю, що і наші молоді українці, які народилися й виростають за межами України, не мають доброго, а може, й жодного уявлення про таку працю, тож нехай приїжджають і спостерігають як без лінівства, з безвиході, добровільно яко рабською працею на полях рідної землі заробляють українці на прожиття. Ось, до прикладу, маленька картинка з життя наших геніїв-учителів, які з ентузіазмом вчать, виховують і формують майбутнє нації та держави. У великих містах, якщо вчителі не мають дачних ділянок за межами міста, то з учительської зарплати ледве, як кажуть, зводять кінець з кінцями, тобто ледве виживають. Добре знаю чимало таких, що часто буквально недоїдають.

Уявляю собі ваше здивування, пане Євгене. Так, це зрозуміти непросто всім тим, хто живе в заможних високорозвинених країнах Заходу. Та є чимало випадків, які й нам тут важко сприймати. Нелегко уявити собі, як на ринку продає різні вживані речі (одяг, взуття, кухонні предмети та інше) пенсіонер, уже в роки незалежності України, головний начальник освіти району... Особисто я бачив, як за кордоном, у сусідніх державах, на ринках продавали всілякі речі навіть професори наших вишів.

Ні, це не ницо! Ницо – опустити руки й спитися, як зрештою, зробили це чимало наших, особливо молодих, українців, яких хтось може назвати ледачими. А насправді їх треба зрозуміти, пожаліти, послівчувати й намагатись допомогти, а не критикувати, бо критикувати, звичайно, легше. Тому за всіма мудрими світовими науками, а тим більше згідно з наукою Спасителя правильно – допомогти. Тому й добрий приклад подають наші геніальні вчителі, які працюють в селах і малих містах. Вони чи не всі, як і їхні директори, тримають свійських тварин, птицю. А окрім

присадибних ділянок завбільшки з 20 арів, на яких росте садовина й городина, у них в полі є ще навіть до гектара їхньої приватної землі, на якій вирощують усі необхідні продукти.

А від цього всього, звичайно, і вагомий зиск. Потрібно ж якось утримувати сім'ю, годувати, одягати і вчити дітей? Добре, якщо один із подружжя не вчитель, а, скажімо, заробітчанин, будівельник, чи, дай Боже всім, – підприємець. Тоді сім'ї значно легше. А якщо ні? Тоді наші вчителі на літніх канікулах їдуть не на моря чи в гори відпочивати, а на заробітки за кордон (в Польщу, Чехію, Швецію і т. ін.) чи на Східну Україну. Там вони ой як важко працюють на полях і в садах: збирають ягоди, овочі та фрукти. І це рабська праця (по 14 годин у світловий день). Де ще так у наш час важко працюють? Але, дякуючи Богові і нашим панам за змогу підзаробити у них, наші геніальні вчителі не лише виживають, але й будуються, купують квартири і навіть машини, ростять і навчають своїх дітей.

Крок за кроком слідом за вчителями ступають і інші з вищою освітою інтелектуали. Зі зрозумілих причин, дещо легше виживати (а декому й комфортно та заможно жити) нашим лікарям, суддям, прокурорам, адвокатам, міліцейським чинам, великим підприємцям і державним службовцям, які обіймають високі посади. Та хто з них може, поклавши руку на серце, відкрито, як перед Богом, сказати: «Все, що придбав, чого досягнув і що маю – здобув чесною наполегливою і невтомною працею!» Гадаю, одиниці.

А тепер про нашу студентську молодь, про тих, які здобувають вищу освіту, тобто фахові знання для майбутньої діяльності. Звісно, що важким запитанням є якість і рівень нашої освіти. А це тому, що майже все у нас вирішують гроші: вступ і навчання. Правда, як всюди, так і у нас є посередні студенти, але є й талановиті. Проте гідне місце праці переважно також вирішують гроші (хабарі). Та й вільних місць таких дуже мало. У нас усе дуже просто: приватні структури переважно на високооплачувані посади приймають тільки своїх, за родинними зв'язками. А державні – це надважко випробування, яке до снаги одиницям, тим, яких можуть матеріально підтримати рідні. Бо інакше просто неможливо

Організація Українських Націоналістів (бандерівців) закликає українську спільноту долучитися до збору підписів під Петицією з проханням виключити символи ОУН–УПА з переліку дискримінаційних символів. ОУН (б) звертається до керівництва ФФУ, Президента України, Уряду, депутатів Верховної Ради України з вимогою сприяти в поданні апеляції до міжнародних спортивних інстанцій з вимогою переглянути несправедливий, з української точки зору, вердикт ФІФА і виправдати український футбол в очах міжнародної спільноти.

«Ми також звернемося до ФІФА переглянути свій вердикт і керуватися в подальшому при розгляді подібних справ принципами об'єктивності й неупередженості та не брати до уваги моніторинги, підготовані заанґажованими особами, що можуть виконувати певне політичне замовлення», – сказав Голова ОУН Стефан Романів.

Політиці не місце в спорті!

Провід ОУН (б)

молодій людині вижити при зарплаті нехай і в дві тисячі гривень. Але починається все з мінімальної суми – 1147 гривень. А ще навіть не 200 \$ США. А треба ж харчуватися, одягатися і т. ін. І при тому ціни на все це вищі за європейські. Як тут можуть бути мрії про власну квартиру (у нас це називається дуже скромно – свій куток), машину, відпочинки на морі і т. ін. Тому-то попрацювавши від сили до року, молоді люди не від лінівства кидають роботу за фахом, де не може бути й мови про кар'єрний ріст, і наполегливо шукають будь-якої іншої. І знаходять... Закинувши непотрібні дипломи, успішно проявляють себе в сфері обслуговування (переважно в торгівлі) або на будовах, де зводять хори й закривають їх предорогими кам'яними мурами для наших олігархів, відомих артистів, бізнесменів, високопосадовців.

Особисто знаю багато молодих людей, які з золотою медаллю закінчили середню школу, успішно (на «відмінно») закінчили виш (і по два), а потім... одні успішно за прилавком магазину продають взуття, інші – в ресторанах і кафе мають посуд, а ще інші – працюють на будовах Києва, Москви й багатьох інших міст України та Росії, аж до самого Сибіру. Та мине небагато часу – рік чи два – і майже всі наші успішні випускники вишів, втомившись від важкої фізичної праці, шукатимуть всі можливості й неможливості, легальні й нелегальні шляхи, щоб виїхати на Захід і там знайти гідне місце, щоб реалізувати себе. І виїдуть, і знайдуть, і скоро успішно проявлять себе, як це зробили до них уже тисячі й тисячі українців: учителів, інженерів, лікарів, юристів і т. ін., і навіть (!) науковців із високими ступенями. Нещодавній випадок вразив і мене. Молодий успішний науковець, кандидат математичних наук (на Заході це доктор) почав шукати роботу в Польщі, щоб було близько до батьків. Без найменшого сумніву він швидко знайде. З роботи із заздрості його «з'їли» свої ж начальники, далеко не такі успішні, як він. І таких випадків у нас багато.

Так, у нас із питанням зайнятості молоді – катастрофа. За даними дослідження компанії «Head Hunter», яке проводили у першій половині листопада минулого року, аж 91 відсоток кваліфікованих фахівців зізналися, що думають про те, аби виїхати на роботу за кордон, оскільки українську молодь не влаштовує економічна та політична ситуація в країні...

І коли читаєш пресу чи дивишся різні канали ТБ, де пишуть і показують відомих людей: артистів, спортсменів, політиків і т. ін., які розповідають про свої плани на майбутнє, складається враження, що в нас усе добре, просто потрібно заповзятися й наполегливо йти до своєї мети. А правдиво оцінюючи нашу дійсність і все, чим переповнений наш інформаційний простір, можна сказати, що Україна – це країна міфів та міфотворців, ілюзій та ілюзіоністів. Адже хто в Україні не знає, що всякий успіх у нас, хіба що за дуже великим винятком, стелиться грошима (хабарами)? І добре, коли цей шлях «прокладають» батьки або навіть й бабусі, які в пенсійному віці масово виїхали в Європу, щоб там у зневазі й приниженнях доглядати таких же, як і вони, хіба що трохи старших, щоб допомогти тут своїм онукам, більшість яких, на жаль, чекає така ж гірка доля заробітчан.

прот. Михайло МЕЛЬНИК

с. Старі Кривотули Тисменицького району (Закінчення буде)

ВЧИТЕЛЬКО МОЯ...

МУЗИКА — ЦЕ ЖИТТЯ...

У ПЕРШУ НЕДІЛЮ ЖОВТНЯ МИ ВШАНОВУЄМО ВЧИТЕЛЯ

Христинка Белей
зі своєю вчителькою
Зориною Валіхновською

Колись старі люди говорили: «Аби дитина вміла добре співати і танцювати, а робити вона завжди

навчиться». В цьому вислові закладена велика мудрість, бо наші пращури знали, що дитину по-

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

трібно розвивати позитивними емоціями.

У наш час модно співати і танцювати, а от вивчення гри на музичних інструментах – це вже складніший процес, який вимагає надзвичайних зусиль і великої затрати часу. Спеціалісти стверджують, що навчання гри на будь-якому інструменті сприяє розвитку головного мозку, адже задіяна дрібна моторика. Нерідко навіть самі медики радять людям після інсульту чи інфаркту робити різні вправи пальцями, щоб активізувати мозок.

Зазвичай діти, які відвідують музичну школу, відрізняються від своїх ровесників комунікабельністю та організованістю. Здебільшого вони відмінники та активісти в загальноосвітніх школах.

Христинку Белей у музичну школу привела мама Зоряна, яка самотужки освоювала основи музичної грамоти і навіть побувала на проєкті «X-FACTOR». Христя – учениця ЗОШ № 16 та музичної школи № 1. Як і кожна дитина, має мрії, а серед

них – хоче мати маленького песика, свій будинок і в майбутньому бути вчителем! Серед улюблених предметів – праця і малювання. В загальноосвітній школі розвиває талант дівчинки Оксана Казимирівна Медвідь, а освоювати граніт музичної науки допомагає талановита людина, людина з дійсно великими професійними здібностями – Зорина Олегівна Валіхновська! Разом із вихованцями пані Зорини Христинка бере участь у багатьох творчих проєктах. У свою роботу Зорина Олегівна вкладає не тільки частинку душі, а й цілу себе. Пані Зорина запалила в Христинці Божу іскру, і та почала бачити світ, в якому злилися всі барви доброти, чуйності та людяності в одну мелодію, яка зветься МУЗИКА!

Тож ми хочемо побажати Христинці, щоб ті знання, які вона здобуває на уроках, знадобилися у майбутньому, а її викладачам – наснаги до праці, творчих злетів та успіхів у професійній діяльності!

Анна САВЕДЧУК

РІДНЕ МІСТО МОЄ

ВУЛИЦЯ

ГРУШЕВСЬКОГО

Живемо у місті, ходимо його вулицями й не задумуємося над його історією. Хоч їй варто б знати, пам'ятати, хто споруджував будинки, чийми слідами ми ходимо. Добру справу робить ОТБ «Галичина», пропонуючи глядачам програму «Вулиця». «Галицька Просвіта» теж планує час від часу подавати історію вулиць дослідника-краєзнавця Михайла Головатого. Нині – розповідь про вулицю М. Грушевського, на якій, власне, і розміщена «Просвіта».

В давнину це була головна вулиця Заболотівського передмістя, що виникло на місці села Заболоття і, відповідно, називалася Заболотівською. Зараз проходить від вул. Д. Вітовського до розгалуження вулиць Василянок, Грюнвальдської та Гаркуші. Довжина вулиці – 810 метрів.

За Польщі (від 1891 р.) називалась вул. 3-го Травня, на честь 100-річчя польської конституції. Під час ЗУНР названа іменем І. Франка. За радянської влади (від 1940 р.) мала ім'я ідеолога комунізму К. Маркса. За німецької окупації вона була Губернаторською. В липні 1990 р., ще за комуністичної влади, демократично обрана міська рада надала вулиці ім'я видатного українського історика і державного діяча М. Грушевського.

Нагадаємо, що Михайло Грушевський – видатний історик. Був головою Української Центральної Ради, яка створила першу в XX столітті Українську демократичну державу. У квітні 1918 р. відійшов від політичної діяльності, а згодом – емігрував. Повернувся 1924 р., працював у Всеукраїнській академії наук. Помер у листопаді 1934 р. Похований у Києві на Байковому кладовищі.

М. Грушевський не раз бував на Прикарпатті. Починаючи від 1902 р. він приїжджав на відпочинок до Криворівні, навіть придбав тут віллу. У Станиславові М. Грушевський затримався на кілька днів у квітні 1919-го при виїзді до Чехословаччини, зустрічався з громадськістю міста.

Більшість будинків зведена за Австрії, всі вони є пам'ятками архітектури. За Польщі додалися лише три будинки (№ 3, 17, 19), в радянські часи – чотири (№ 11, 21, 22, 40), за період незалежності – три (№ 15, 24, 32). У будинку № 18 – справжній бастион українства. Перебудований він 1912 року з колишнього міщанського будинку для культурно-спортивного товариства «Сокіл», добудований 1993 року, належить ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

У шкільному будинку № 16 в кінці XIX ст. навчалися письменниці О. Дучимінська та К. Малицька, у 1941–1945 рр. тут викладав син великого письменника Тарас Франко. В будинку українського «Сокола» працювали державний діяч ЗУНР І. Мирон, один із засновників УПА Д. Клячківський (Клим Савур). Кам'яниця № 17 побудована для лікаря-українця Й. Маланюка. Його донька Ірина була примом оперних сцен у Відні та Граці, гастролювала Європою й Америкою. На будинку № 38 встановлена меморіальна дошка педагогу Миколі Лепкому, до якого приїжджав його брат, відомий письменник Б. Лепкий. На фасаді будинку № 1 встановлена анотаційна дошка з барельєфом М. Грушевського.

Уклав член Правління МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Михайло ГОЛОВАТИЙ

ДО Джерел

ЗВІДКИ МИ РОДОМ

Село Братишів на Тлумаччині – колиска багатьох відомих на Прикарпатті громадсько-політичних, культурно-просвітніх діячів, край щедрий фольклорно-мистецькими традиціями та архітектурно-мистецькими пам'ятками.

Вчитель місцевої школи, голова первинного просвітнянського осередку Петро Боднарчук ще від 1988 року активізував краєзнавчо-пошукові дослідження села, друкував на сторінках районної газети та обласної періодики статті про життя і творчість Марійки Підгірянки, С. Снігуровича, І. Рибчина, Г. Крука, С. Даниловича, з історії культурно-просвітнього та громадсько-політичного життя. У 1991 році до 80-річчя Г. Крука ініціював створення сільського історико-мистецького музею, відзначення і встановлення на фасаді школи меморіальної дошки поетесі Марійці Підгірянці, пам'ятника Г. Круку.

Цього року він підготував два краєзнавчо-історичні путівники про Братишів і про музей Григорія Крука, які вийшли друком. А тепер голова райміськкоб'єднання «Просвіти» Г. Дзюба звернулася до нього з пропозицією підготувати розробку уроків із використанням історико-краєзнавчого матеріалу з розвитку зв'язного мовлення: перекази текстів, диктанти, твори – описи і т. ін.

Сподіваємось, що підрастаюче покоління таким чином ще більше буде цікавитися і знати історію рідного села, знаменні дати становлення і збереження культурно-мистецьких пам'яток як єдиного архітектурного комплексу в селі від кінця XIX сторіччя до сьогодення.

На Різдво Пресвятої Богородиці парафіяни села Братишів після відправи Святої Літургії під церквою отримали краєзнавчо-історичний путівник. Їх пропонував односельцям краєзнавець Петро Боднарчук.

Зазначимо, що з розумінням поставились до випуску путівників і фінансово підтримали добру справу депутат Тлумачкої районної ради І. Шварок, керівник ТзОВ О. Федорович, підприємець Д. Гринишин, бо далеко не кожен районний центр, не те що село, мають такі видання.

Михайлина БОДНАР

З ІСТОРІЇ «ПРОСВІТИ». ШТРИХ

ЗАПАМ'ЯТАЛОСЬ НАЗАВЖДИ

Ці вірші записані від Анни Михайлівни Васишин (дівооче прізвище – Іванців), яка народилася 1930 року в с. Коростовичі Галицького району. Нині проживає в Івано-Франківську. Батьки її були членами «Просвіти» й виховували дочку в просвітнянсько-патріотичному дусі. Сама Анна читала ці вірші у 1936 р. на святі «Просвіти», коли їй було неповних шість років. І нині вона активна просвітнянка, в такому дусі виховала синів, внуків і правнуків.

Хоч я ще маленька,
Знаю за «Просвіту»,
Що світло розносить
По цілому світу,
По рідному краю.
І людей навчає
Доброго звичаю.
А що це за світло? –
Так можна сказати, –
Це є та наука,
Що всім треба знати.
Читати, писати,
Мудро розмовляти,

Самому навчатись,
Другого навчати...
В читальню йде батько,
В читальню йде мати,
А з того дитина
Хосен буде мати,
Бо родичі мудрі
Навчають дитину,
Як їй перебути
Нещасну годину,
Як їй пережити
То время злочасне
І того діждатись,
Що добре й прекрасне...

У полі, де бої за волю кипіли
Остались самотні стрілецькі могили
Настав Великдень – великеє свято
Стала дівтора віночки спілігати –
Хрести на могилах барвінком квітчати.
А з гробу озвались стрільці січовії, –
Ні не пропали ми, – визвольні надії,
Наш поклик в дівтори серця леліє.
Україно, і для тебе Великдень задніє!

ДОБРА ПОРАДА

НЕ ФРУКТ, НЕ ОВОЧ. ПРОСТО ГРИБ

Цьогоріч грибів вродило як ніколи. На тихому полюванні впольовували кошики і мішки білих, не говорячи вже про підберезники, червоні...

Гриби часто зараховують до овочів або трав, та насправді вони становлять окреме царство живих організмів. У світі нараховується понад 14 000 видів грибів і лише близько 3000 з них – їстівні. Приблизно 700 видів відомі своїми медичними властивостями. Отруйними ж вважається менше одного відсотка грибів.

Фараони ставилися до грибів як до делікатесу, а греки вірили, що гриби додають війнам сили. Римляни вважали гриби даром богів і подавали їх до столу тільки з нагоди якогось свята. Китайці ж цінували їх як продукт лікувального харчування. Українці ж їх просто вживають у їжу.

Гриби цінуються за смак і текстуру. Вони можуть додавати їжі особливий смак чи впливати на смак інших складників. Смак самих грибів підсилюється зазвичай під час варіння, а текстура непогано зберігається при звичайних способах приготування. Господині додають гриби в супи, салати, до бутербродів, інших страв.

ВІД НИХ НЕ ПОПРАВИШСЯ

Гриби містять близько 80–90 відсотків води і низькокалорійні. У них дуже мало натрію та жиру, а від 8 до 10 відсотків сухої ваги становить клітковина. Отже, гриби – ідеальна їжа для людей, які дотримуються програми контролю ваги чи дієти для гіпертоніків.

Гриби – чудове джерело калію – мінералу, що сприяє зниженню високого кров'я-

ного тиску і зменшенню ризику інсульту. Один середніх розмірів гриб містить більше калію, ніж банан чи склянка апельсинового соку. Одна порція грибів забезпечує організм приблизно 20–40 відсотками щоденної норми міді – мінералу із «серцезахисними» властивостями.

Гриби – багате джерело рибофлавіну, ніацину і селену. Селен – антиоксидант, що взаємодіє з вітаміном Е, щоб захистити клітини від руйнівного впливу вільних радикалів. Вживаючи їх регулярно, чоловіки під час дослідження знизили ризик розвитку раку простати до 65 відсотків.

ЗАХИСТ І НЕБЕЗПЕКА

Останні наукові відкриття в цій галузі свідчать про те, що вживання, скажімо, печериць може знизити ризик розвитку раку простати. Під час досліджень було виявлено, що певні дози екстракту печериць зменшували розростання ракових клітин і розмір пухлин. Цей захисний ефект можна спостерігати в разі прийому близько 100 грамів грибів на день.

Упродовж століть китайці та японці використовували гриби шіітаке для лікування застуди й грипу. Лентінан, бетаглюкан, виявлений у плодовому тілі грибів шіітаке, очевидно, стимулює імунну систему, допомагає боротися з інфекціями і має протипухлинну дію.

Безперечно, корисними є і гриби наших лісів, підберезники, червоні, грузді, лисички, сироїжки... Їх сушать, маринують, квасять, додають до страв чи готують окремо. І в будь-якому виді вони смачні, прикрасять застілля. Щоправда, при збиранні слід бути обережним, аби часом до кошика, а потім і на стіл не потрапили отруйні і насамперед білда поганка. Вона приносить лихо.

Отож при збиранні дотримуйтеся строгого правила: не впевнений, який гриб підняв – у кошик не клади. Цим збережете здоров'я, а то й життя своє і своїх рідних і близьких.

Вдалого тихого полювання!

Теодор ДРОВНИЧ

5–6 жовтня 2013 року Божого, монастир Успіння Матері Божої в с. Погоня Тисменицького деканату Івано-Франківської архієпархії XVIII Міжнародна проща Вервиці за єдність Церкви

ПРОГРАМА ПРОЩІ:

Субота, 5 жовтня

13.30 – реєстрація учасників;
14.00 – співана вервиця, радісні таїнства;
16.00 – співана вервиця, світлі таїнства;
17.00 – освячення собору Матері Божої, що славиться чудами;
18.00 – архієрейська Свята Літургія;
20.00 – молебень до Матері Божої з Погоні;
21.00 – співана вервиця, страсні таїнства;
22.00 – хресна дорога.

Неділя, 6 жовтня

0.00 – ватра, духовна програма: розважання, духовні пісні, в церкві – нічні чування;
06.00 – утренняя;
07.00 – Свята Літургія;
08.00 – урочисте винесення чудотворної ікони Матері Божої;
09.30 – співана вервиця, славні таїнства;
11.00 – архієрейська Свята Літургія, віднова посвяти Непорочному Серцю Марії.

ЦАРИЦЯ ПОКУТТЯ ЗАПРОШУЄ ВСІХ У ПОГОНЮ.
Конт. тел. 067-344-35-52.

ЗУСТРІЧІ

У «КНИЖКОВІЙ ХАТІ» РАДІ ВСІМ

Такі сучасні книгарні, як у Коломиї «Книжкова хата», є у Києві, Львові, Івано-Франківську та ще, можливо, де. Тут не лише продають книжки, але й відбуваються зустрічі з письменниками, авторами видань.

Отож шанувальники красного слова мали змогу поспілкуватися з лауреатами Шевченківської премії Романом Іванчуком, Михайлом Андрусяком, Василем Герасим'юком, письменницею Ніною Бічуєю. Свої автографи читачам роздавали Василь

Стефак, Мирослав Лазарук, Василь Рябий, Ярослав Ткачівський, Мирослав Дочинець й інші місцеві та приїжджі відомі поети й прозаїки.

— У нас двадцять шість тисяч найменувань книжок, — розповідає книготорговець Іван Максимів. — Це не тільки художня література для дорослих і дітей, але й навчальна, наукова, спеціальна література різних видавництв України.

Під час цікавої розмови книгарню заповнила молодь. Саме знайшла необхідний навчальний посібник студентка політехнічного коледжу Діана Якуб'як. Задоволеними залишилися й інші відвідувачі. Вони висловили задоволення від обслуговування.

І справді, «Книжкова хата» у Коломиї рада всім.

Василь НІНЬОВСЬКИЙ, член НСЖУ
Фото **Ігоря ЗВАРИЧА**

НЕЗАБУТНІ

УВІЧНЕННЯ НАРОДНОЇ АРТИСТКИ

«Буйна» та «Мина Мазайло», серіалі «Царівна» та ін. Похована Н. Лотоцька на Байковому цвинтарі в Києві.

Дошку встановили на будинку селищної ради. Право її відкриття надали ініціаторові вшанування видатної землячки — генеральному директору Національного заповідника «Давній Галич», голові Галицького РМО «Просвіта» Олександру Бергівському та заступнику начальника управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації Василю Тимківу. Учасники урочистого віча відзначали, що ця подія підтверджує, що українська земля завжди була, є і буде багата талантами.

Освятить дошку декан Галицький УГКЦ отець-мітрат Василь Завірач. До неї поклали квіти від вдячних земляків.

А. Ч.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ЖОВТЕНЬ

(Закінчення. Поч. у № 39)

22 ЖОВТНЯ

90 років від дня народження **Дмитра Циганкова** (1923–1999), композитора-пісняра, автора близько 100 пісень, який жив і працював на Прикарпатті, 2008 року в Івано-Франківську вулицю Пугачова перейменували на вулицю Дмитра Циганкова.

60 років від дня народження **Олега Пилюк'юка**, професора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, дослідника творчості Т. Шевченка, уродженця с. Попельники Снятинського району.

23 ЖОВТНЯ

55 років від дня народження **Михайла Романюка**, доктора економічних наук, професора, декана економічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, уродженця с. Химчин Косівського району.

26 ЖОВТНЯ

80 років від дня народження **Остапа Гнатюка** (1933–2003), художника, члена НСХУ, уродженця с. Козина Тисменицького району.

80 років від дня народження **Василя Селезінки**, журналіста, режисера, літератора, педагога, активіста Чернівецької «Просвіти», уродженця с. Спас Коломийського району.

30 ЖОВТНЯ

20 років з часу відкриття Народного дому «Просвіта» в Івано-Франківську.

31 ЖОВТНЯ

125 років від дня народження **Михайла Гуцуляка** (1888–1946), письменника, педагога, уродженця с. Воскресінці тепер Коломийського району.

Підготував **Петро АРСЕНИЧ**

ПЛЕНЕРИ

ГАЛИЧ ТО Є ГАЛИЧ

У Галичі й околицях відбувався пленер художників, присвячений 1115-й річниці з часу першої письмової згадки про нього. Організаторами пленеру стали управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації, Національний заповідник «Давній Галич» та Музей мистецтв Прикарпаття. Допомогу в проведенні заходу надавав Молодіжний центр порозуміння та примирення в селищі Більшівці (о. Григорій Цимбала).

У пленері взяли участь митці як із Прикарпаття, так і з інших регіонів. Серед них були і знані автори, і молоді художники: Михайло Дейнега, Олег Замора, Владислав Козаченко, Микола Кочержук, Василь Красьоха, Богдан Кузів, Володимир Лукань, Федір Матейчук, Михайло Осип'юк, Михайло Тимчук... Художники зафіксували на полотнах все побачене: старостинський замок у Галичі (XIV ст.), монастир кармелітів у Більшівцях (XVII ст.), металевий міст на Дністрі (1912), окремі споруди Музею народної архітектури та побуту Прикарпаття у с. Крилос, пейзажі околиць Більшівців, мальовничі береги річки Гнила Липа. Хоча погодні умови не особливо сприяли митцям, вони зуміли створити такі образи, які захоплюють глядача.

Підсумком роботи пленеру стало відкриття виставки творчих робіт у Картинній галереї Національного заповідника. Дійство відбулося 27 вересня 2013 року.

Представники органів державної влади вшанували митців подарунками й подяками. Кожен отримав каталог «Писанкове Прикарпаття» (від Івано-Франківської облдержадміністрації), фотоальбом «Галич давній і сучасний» (дарунок Галицької райдержадміністрації), грамоту-подяку за популяризацію культурної спадщини Галича (НЗ «Давній Галич»).

На згадку про пленер його учасники подарували десяток робіт Картинній галереї Національного заповідника.

А. Ч.

ЛІКАР, ВІНАХІДНИК, БЛАГОДІЙНИК

Відомий не тільки в області, але й серед медиків України, Росії, Європи судинний лікар-хірург Михайло Дмитрович Слободян вступив у своє 80-річчя.

Та не зважаючи на свої заслуги в судинній хірургії як науковця (перелік його наукових праць перевершив шістдесят, а ще біля десятка раціоналізаторських пропозицій, на його досвід посилаються більш як сорок авторів спеціалізованих підручників і монографій, йому вдячні за медичну допомогу і врятоване життя тисячі пацієнтів) він надалі працює. Бо це — його покликання.

Народився в мальовничому селі Котиківка на Городенківщині. Після закінчення школи служив у війську, потім вступив до Станіславського медичного інституту. Із 1957 по 1964 рік працює в Гвіздецький районній лікарні педіатром, згодом — хірургом, друкується в наукових журналах, його обирають депутатом районної ради трьох скликань. А відтак проходить за конкурсом до Івано-Франківської клінічної лікарні № 1 в торакальне відділення як ординатор. Згодом працює судинним лікарем в обласній клінічній лікарні, а з 1970 по 1977 рік — завідувач відділення судинно-пластичної хірургії. На його рахунку унікальні операції із встановлення магістральних судин при повних і неповних відкритих переломах кінцівок, при відкритих, закритих і множинних переломах, вогнепальних пораненнях в тому числі воїнів-афганців, військовослужбовців, пацієнтів із виробничими травмами й ДТП.

Відданий справі лікар завжди готовий допомогти хворому, в якому б кінці області не сталась біда, активно оперує, консультує, впроваджує нові методики, бере участь

у Міжнародних конгресах серцево-судинних хірургів, судинних хірургів, виступає на симпозіумах, конференціях, веде картотеку із захворювання судин, написав дві дисертації, та на захист не вистачало часу, бо щоденна лікарська праця потребувала повної віддачі, а ще ж — громадська робота в товаристві Червоного хреста, в хорі «Гомін».

Та все-таки заслуги Михайла Дмитровича як родоначальника судинної хірургії в області з 56-річним стажем лікарської праці відзначені медаллю «Ветеран праці», знаками й дипломами «Відмінник охорони здоров'я СРСР», «Відмінник санітарної оборони СРСР», «Хірург вищої категорії», медаллю М. І. Пирогова, «За заслуги з гуманітарної діяльності в Українській РСР».

З 2000 року Михайло Дмитрович — судинний лікар-хірург військової поліклініки, правда, оперувати зараз доводиться рідко, бо є спеціалізоване відділення в ОКЛ. Та допомагає людям позбутися недуг добрими порадами, використовуючи практичний досвід і медичні препарати. І люди вдячні йому. Після прийому поспішає до свого затишного заквітчаного домашнього господарства, де вони з дружиною Дарією Федорівною насолоджуються спілкуванням з природою, працею на землі, яка щедро дарує їм городину й барвисті квіти.

Щороку сім'я Слободянів робить грошові внески на допомогу дітям-сиротам, а також передає свіжу городину, садовину. А ще Михайло Дмитрович час від часу доглядає за ста-

рим цвинтарем по вулиці Ленкавського, адже не може бути байдужим, що по сусідству на цвинтарі бур'яном заростають могили, а родин багатьох похованих уже немає тут. То покосить бур'яни, то посадить квіти, бо знає що там є і родини відомих в Станіславі лікарів.

Йде містом худорлява, з ясним поглядом людина і їй вклоняються перехожі за добре серце і вмілі руки, що порятували не одного, за поради, за допомогу...

Спасибі Вам, Михайле Дмитровичу і Даріє Федорівно, за чудовий приклад сімейності, працелюбності, людяності й патріотизму.

Любов ЗОРІНА

ВАРТО ЗНАТИ

КОНТАКТИ АВАРІЙНИХ СЛУЖБ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Спеціалізована ремонтно-аварійна дільниця

вул. Короля Данила, 48

(ліквідація аварій

внутрішньобудинкових систем)

Начальник: тел. 50-17-48.

Диспетчер: тел. 73-05-53.

КП «Водокотехпром»

вул. Ботанічна, 2

(холодне водопостачання та водовідведення, обслуговування зовнішніх мереж)

Начальник: тел. 75-91-42.

Диспетчер: тел. 15-86.

Абонентська: тел. 75-92-84; 15-88.

ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»

вул. Б. Хмельницького, 59-а

(обслуговування зовнішніх мереж гарячого водопостачання, теплотрас та внутрішньобудинкових систем опалення будинків ЖЕО 1–9)

Начальник: тел. 6-35-11.

Диспетчер: тел. 15-82, 6-47-82.

Управління з експлуатації газового господарства

вул. С. Ленкавського, 20

(всі питання газопостачання)

Начальник: тел. 4-20-50.

Диспетчер: тел. 104, 78-52-37.

Довідкова служба з розрахунків за природний газ: тел. 50-16-47.

Івано-Франківський район електричних мереж

вул. М. Максимовича, 7

(обслуговування електричних мереж)

Директор: тел. 6-84-91.

Диспетчер: тел. 75-63-09, 6-89-68.

Центр обробки викликів: тел. 59-40-20.

Довіра при крадіжці електроенергії:

тел. 71-08-85.

ДП «Міськсьвітло»

вул. Побутова, 7

(обслуговування мереж зовнішнього освітлення

та світлофорних об'єктів міста)

Директор: тел. 52-34-19.

Диспетчер: тел. 75-08-88.

Спеціалізоване ремонтно-будівельне управління «Прикарпатліфт»

вул. Є. Коновальця, 229

(обслуговує ліфти в будинках

ЖЕО-2, 7, 9, ЖБК та відомчих)

Начальник: тел. 71-13-04.

Диспетчер: тел. 73-27-01.

КП «Івано-Франківськліфт»

вул. Галицька, 126

(обслуговує ліфти в будинках

ЖЕО-1, 3, 4, 5, 6, 8)

Начальник: тел. 58-33-41.

Диспетчер по ЖЕО-1: тел. 77-86-46.

ЖЕО-5: тел. 58-05-07.

ЖЕО-6 (і вул. Г. Хоткевича): тел. 75-57-79.

ЖЕО-8 (вул. Миру): тел. 6-35-98.

ВАТ «Автотранспортного підприємства 0928»

вул. М. Максимовича, 11

(вивіз твердих побутових відходів

з територій ЖЕО-1, 3, 4, 6, 7, 8

та відлов бродячих тварин)

Начальник: тел. 6-84-39.

Диспетчер: тел. 6-77-77.

КП «Полігон»

вул. Є. Коновальця, 264а, каб. 316

(відлов бродячих тварин та утримання

полігону твердих побутових відходів)

Директор: тел. 50-73-88.

«Грінко Франківськ»

вул. В. Чорновола, 4а, оф. 204

(вивіз твердих побутових відходів

з території ЖЕО-9)

Директор: тел. 71-67-06.

ДП «Автоколона 2222»

вул. С. Бандери, 60

(вивіз твердих побутових відходів

з територій ЖЕО-2, 5)

Директор: тел. 2-24-70.

Центр технічної експлуатації радіофікації

вул. Сікових стрільців, 30б

(обслуговування радіомереж та радіоточок)

Начальник: тел. 55-21-99.

Диспетчер: тел. 15-75.

Управління з питань надзвичайних ситуацій і цивільного захисту населення

вул. Дністровська, 30

Начальник: тел. 2-24-00.

Черговий: тел. 2-54-33.

Служба оперативного реагування виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради: тел. 15-80

вул. М. Грушевського, 21, каб. 107

(усні пропозиції, скарги, звернення громадян)

КП «Івано-Франківський інформаційно-рекламний центр»

вул. Сікових стрільців, 56

Директор: тел. 73-80-50.